BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-3311-7/22

Mostar: 29.12.2022. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, postupajući po žalbi potencijalnog ponuditelja IKOM d.o.o. Posušje izjavljenoj na Tendersku dokumentaciju u postupku javne nabave opreme za mjerenje protoka, ugovornog tijela JP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Široki Brijeg, na temelju članka 93. stavak (7), članka 104. i članka 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14, 59/22) na sjednici Vijeća III, održanoj dana 29.12.2022. godine donio je

R J E Š E N J E

1. **Usvaja se žalba** potencijalnog ponuditelja IKOM d.o.o. Posušje izjavljena na Tendersku dokumentaciju u postupku javne nabave opreme za mjerenje protoka, ugovornog tijela JP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Široki Brijeg, **i poništava se:**
   - Tenderska dokumentacija zajedno s Obavijesti o nabavi broj: 5522-7-1-23-3-4/22 od 11.11.2022. godine
2. O povratu uplaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka, ovo tijelo će donijeti posebno rješenje

O b r a z l o ž e n j e

Ugovorno tijelo JP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Široki Brijeg (u daljnjem tekstu: ugovorno tijelo) je na Portalu javnih nabava dana 11.11.2022. god. objavilo Obavijest broj: 5522-7-1-23-3-4/22 u postupku javne nabave opreme za mjerenje protoka.

Na predmetnu tendersku dokumentaciju, potencijalni ponuditelj IKOM d.o.o. Posušje (u daljnjem tekstu: žalitelj) izjavio je žalbu, koju je ugovorno tijelo u skladu sa člankom 100. stavak (5) Zakona o javnim nabavama, proslijedilo ovom tijelu kod kojeg je zaprimljena dana 30.11.2022. godine.

Žalitelj u žalbi navodi da je Ugovorni organ J.P. „Vodovod i kanalizacija" d.o.o., Široki Brijeg, S.S. Kranjevića 29; ID 4272193730005 (dalje u tekstu: Ugovorni organ) pokrenuo postupak nabave

- konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda, predmet nabave „Nabava opreme za mjerenje protoka", broj 533-3/22. Sukladno odredbama čl. 101. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH" broj: 39/14; dalje u tekstu: ZJN), žalioc podnosi ovu žalbu protiv tenderske dokumentacije, te pobija istu u cijelosti iz svih zakonom predviđenih razloga.

Žalioc je tendersku dokumentaciju u ovom postupku preuzeo 14.11.2022. te stoga pravovremeno, sukladno roku propisnom čl. 101. st. 1. toč. b) ZJN izjavljuje ovu žalbu.

Žalioc u privitku ove žalbe dostavlja Izvadak iz registra poslovnih subjekata Općinskog suda u Posušju iz kojega nedvojbeno proizlazi kako Žalioc ima pravnu i poslovnu sposobnost. Osim toga, iz predmetne isprave nedvojbeno proizlazi kako je Žalioc registrirao obavljanje djelatnosti koje su predmet pobijanog sadržaja tenderske dokumentacije, a s čime u vezi je neupitno da Žalioc ima pravni interes za sudjelovanje u nadmetanju, u smislu odredbe čl. 97. ZJN.

Dokaz: - Aktuelni izvod iz sudskog registra općinskog suda Široki Brijeg

Dakle, pravni interes Žalioca za podnošenjem ove žalbe jasno proizlazi iz činjenice da Žalioc uobičajeno izvršava registriranu djelatnost posredovanja u trgovini raznovrsnim proizvodima, kao da je i registriran za proizvodnju instrumenata i aparata za mjerenje, ispitivanje i navođenje, te raspolaže svim potrebnim kvalifikacijama naznačenim u tenderskoj dokumentaciji. Međutim, Ugovorni organ je diskriminatornom odredbama o tehničkim specifikacijama traženih vodomjera, onemogućio Žalioca kao i sve ostale sudionike na tržištu izuzev društva ECOINVEST d.o.o. Mostar, u sudjelovanju u predmetnom postupku javne nabavke i to iz razloga što iz spornih odredbi proizlazi za da samo vodomjeri jednog proizvođača na svijetu - proizvođača „ITRON" i to tipovi vodomjera „Itom Flodis" i „Itom FlostarM" mogu udovoljiti uvjetima iz tehničke specifikacije čime je ovaj postupak javne nabavke doveo do apsurda.

Odredbom čl. 3. st. 1. ZJN propisana je obveza ugovornog organa da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema ponuđačima ponaša jednako i nediskiminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhe, dok je st. 2. istog članka propisano da se opći principi obavezno primjenjuju i u postupku pravne zaštite.

Nadalje, odredbom čl. 53. st. 1. ZJN propisano je kako je ugovorni organ dužan pripremiti tendersku dokumentaciju u skladu s odredbama ovog zakona, dok je st. 5. istog članka propisana obveza ugovornog organa da prilikom pripreme tenderske dokumentacije, poštuje principe jednakog tretmana i nediskriminacije ponuđača. Također, čl. 54. st. 1. ZJN propisano je da tehničke specifikacije moraju svim kandidatima/ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju.

Pregledom Tenderske dokumentacije i tehničkih specifikacija za "Nabavu opreme za mjerenje protoka" jasno je vidljivo kako je Ugovorni organ suzio nadmetanje, te koncipirao tendersku dokumentaciju isključivo prema jednom proizvođaču vodomjera i jednom gospodarskom subjektu. Na stranici 20. ANEKS 3 (tablica niže) propisane su tehničke specifikacije koje zahtjeva Ugovorni organ. Trenutne tehničke specifikacije od rednog broja 7 do rednog broja 11 može zadovoljiti samo jedan proizvođač vodomjera na svijetu i to tvrtka "ITRON" tipovi vodomjera "Itron Flodis" (od

r.br. 7-10) i "Itron FlostarM" (r.br.11), za koju je ekskluzivni zastupnik za područje Bosne i Hercegovine tvrtka ECOINVEST d.o.o. Mostar."

Tehničke specifikacije vodomjera upućuju na vodomjere proizvođača ITRON zbog sljedećih stavki (stavke označene žutom):

Redni broj	Opis	Proizvođač	Količina		Cijena KM	Ukupno KM
7	Jednomlazni vodomjer DN1/2" Cb 2,5; L=165 mm; extra-suhi; na holendere		1	kom		
8	Jednomlazni vodomjer DN3/4" Cb 4; L=190 mm; extra-suhi; na holendere (Uzorak Ikom.)		5	kom		
9	Jednomlazni vodomjer DN1" Cb 6,3; L=260 mm; extra-suhi; na holendere		2	kom		
10	Jednomlazni vodomjer DN5/4" Cb 10; L=260 mm; extra-suhi; na holendere		1	kom		
11	Jednomlazni vodomjer DN6/4" Cb 16; L=300 mm; extra-suhi; na holendere		1	kom		

Tehnički opis:

Točnost: Klasa R160, horizontalna ugradnja, klasa R80 sve ostale pozicije ugradnje.
točnosti 2.

Standardi:U suglasnosti sa ISO 4064/1 i ISO 4064/28. Proizvođač mora da ima ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015 certifikate. Svi mjerači moraju da imaju tipsko odobrenje Instituta za mjeriteljstvo BIH.

Kućište:Kućište vodomjera treba da bude od mesinga, na holendere ili na flanše sa strelicom na kućištu koja pokazuje smjer protoka vode.

Brojčanik:

Brojčanik treba da bude extra-suh

Brojčanik treba da ima mogućnost rotacije za 360° (poslije instalacije)

Brojčanik treba da bude označen u skladu s ISO 4064

Brojčanik treba da ima zaštitni poklopac

Brojčanik treba da bude pripremljen za daljinsko očitavanje

Na brojčaniku treba da bude omogućeno jednostavno očitavanje protoka i serijskog broja mjerača

Očitavanje: Vodomjeri treba da budu pripremljeni za daljinsko očitavanje (m-bus, radijsko i dr.) sa induktivnim senzorom koji može registrirati kontra smjer protoka vode. Senzor mora biti otporan na vanjski magnetni utjecaj. Klasični REED sensor nije prihvatljiv.
Napomena: Vodomjeri koji su izvedba "na holender" moraju biti isporučeni zajedno s holenderima.
Tražene su dimenzije od DN ½" do DN 6/4", te s klasom točnosti R160 kod horizontalne ugradnje, klasa R80 sve ostale pozicije ugradnje. Klasa točnosti 2.
Navedene tehničke specifikacije mogu zadovoljiti samo proizvodi Itron Flodis (od rednog broja 7 do rednog broja 10), te Itron FlostarM (redni broj 11).
Proizvođač ITRON je jedini proizvođač na svijetu koji proizvodi jednomlazne vodomjere u gore traženim dimenzijama, u kombinaciji sa traženom klasom točnosti. U prilog tvrdnjama dostavljamo ovjerene prijevode kataloga Itron Flodis i FlostarM.
Dokaz: - prijevod kataloga za vodomjer Itron Flodis po sudskom tumaču,
- prijevod kataloga za vodomjer Itron FlostarM po sudskom tumaču,
Navedene vodomjere na području Bosne i Hercegovine distribuira jedino privredni subjekt ECOINVEST d.o.o. Mostar, koji je ekskluzivni distributer za vodomjere ITRON te je iz navedenog jasno vidljivo da je privredni subjekt ECOINVEST d.o.o. Mostar jedini i preferirani ponuđač.
Navedene tehničke specifikacije protivne su općim pravilima čl. 3 ZJN kao i zakonskoj obvezi Ugovornog organa da tendersku dokumentaciju pripremi sukladno principu nediskriminacije ponuđača i jednakog tretmana. Traženim tehničkim karakteristika direktno se pogoduje jednom proizvođaču vodomjera, te ne postoji nijedan opravdan razlog koji bi opravdao spornu tehničku karakteristiku kojom se zahtjeva jednomlazni mjerni princip te klasa točnosti R160 kod horizontalne ugradnje i R80 kod svih ostalih pozicija ugradnje. Ugovorni organ je ovakvom tehničkom specifikacijom suzio mogućnost nadmetanja isključivo u korist proizvoda proizvođača ITRON, te njegovog distributera, a uslijed koje činjenice valja poništiti sporne odredbe tenderske dokumentacije.
U pogledu kvalitete predmeta nabave, Ugovorni organ bi udovoljio potrebama Ugovornog organa i da je tehničkom specifikacijom propisao nabavu višemlaznog vodomjera s mokrom izvedbom umjesto jednomlaznih vodomjera. Na taj bi način postupao sukladno načelu jednakog tretmana, omogućivši svim zainteresiranom ponuđačima da ravnopravno sudjeluju u predmetnom postupku javne nabavke.
Općepoznata je činjenica kako je višemlazni princip mjerenja puno pouzdaniji od jednomlaznog. Također, višemlazni vodomjeri imaju mogućnost zamjene mjernog mehanizma nakon isteka ovjernog razdoblja dok jednomlazni nemaju, što ukazuje na to da su oni u konačnici jednokratni vodomjeri tj. mogu se koristiti samo kroz jedno ovjerno razdoblje (5 godina) dok se višemlazni uz izmjenu mehanizma mogu koristiti 30 godina a i više.
Stoga, da je Ugovorni organ propisao nabavu višemlaznog vodomjera s mokrom izvedbom umjesto jednomlaznih vodomjera, ne samo da ne bi povrijedio principe jednakog tretmana i nediskriminacije ponuđača već bi i postupio po principu provođenja nabave s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

Žalioc ističe kako je Ured za razmatranje žalbi BiH u istovjetnom žalbenom postupku protiv tenderske dokumentacije kojom je propisano da se nabavlja jednomlazni vodomjer klasa C horizontalno (klasa točnosti C označava R160), klasa B vertikalno (klasa točnosti B označava R80) Rješenjem br: JN2-03-07-1-610-8/19 od 4. travnja 2019. prihvatio žalbu u cijelosti i poništio tendersku dokumentaciju zbog pogodovanja distributeru ITRON proizvoda ECOINVEST d.o.o. Mostar.

Žalioc dalje ističe da niti jedan drugi vodomjer iz dolje priložene tablice (osim Itron-a, kao preferiranog ponudioca) u asortimanu nema jednomlazni vodomjer u traženim dimenzijama i traženoj klasi točnosti.

VAŽEĆI ODOBRENI TIPOVI JEDNOMLAZNIH VODOMJERA (https://cms-met.azureedqe.net/public/d41f79d5- cc3f-4312-b6de-ae1 e4724ff8c.pdf)

Službena oznaka	Naziv mjerila	Tip mjerila	Proizvođač mjerila	Podnosilac zahtjeva	Datum izdavanja	Važi do
BA Z-14-1058 (dopuna)	Jednomlazni vodomjer sa impulsima	Aquila	Diehl Metering GesmbH, Hainburgerstrasse 33, Wien, Austria	ECOINVEST d.o.o. Mostar, Sarajevo	11.12.2014.	06.11.2023.
BA Z-14-1090 (dopuna i produženje)	Jednomlazni vodomjer	AQUARIUS B1	DIEHL METERING GmbH	ECOINVEST d.o.o. Mostar, Sarajevo	26.05.2020.	06.09.2025.
BA Z-14-1095 (dopuna i produženje)	Jednomlazni vodomjer	GSD 8; GSD 8 RFM; GSD 8-45°; GSD8-R; GSD8-I; GSD5; GSFO	B METERS srl, Italija	ECOS d.o.o., VITEZ, BiH	08.06.2020.	28.03.2028.
BA Z-14-1107	Jednomlazni vodomjer suhe izvedbe	KK-x	BAYLAN, Izmir, Turska	HIDRO-TERMO CENTAR d.o.o., SARAJEVO	26.05.2014.	26.05.2024.
BA Z-14-1109	Jednomlazni vodomjer	JS, JS90.JS 130	Apator Powogaz s.a., Poljska	CmC EKOCON d.o.o., Ilijaš	28.10.2014.	28.10.2024.
BA Z-14-1167	Jednomlazni vodomjer	Aquarius B2	DIEHL METERING SAS, Francuska	ECOINVEST d.o.o. Mostar, Sarajevo	25.09.2020.	06.09.2025.

BA Z-14-1064 (dopuna produženje)	Vodomjer (Jednomlazno imjerilo protoka)	FLODIS	ITRON, Francuska	ECOINVEST d.o.o., Mostar	20.03.2014.	20.03.2024.
BA Z-14-1068 (dopuna produženje)	Vodomjer (Jednomlazno imjerilo protoka)	FLOSTAR M (TU1.40, 50,65, 80,100)	ITRON, Francuska	ECOINVEST d.o.o., Mostar	20.03.2014.	20.03.2024.

BA Z-14-1071 (dopuna produženje)	Vodomjer (Jednomlazno imjerilo protoka)	TU4 (UNIMAG)	ITRON, Francuska	ECOINVEST d.o.o., Mostar	20.03.2014.	20.03.2024.
BA Z-14-1159	Vodomjer-jednomlazno mjerilo	TU6	ITRON, Francuska	ECOINVEST d.o.o. Mostar	26.03.2019.	26.10.2027.
BA Z-14-1123	Jednomlazni suhi vodomjer za hladnu vodu	S150	ELSTER, Stara Tura, Slovačka	IKOM d.o.o., Zagreb, Hrvatska	16.11.2015.	16.11.2025.

Kao dodatni dokaz dostavljaju se tri kataloga za vodomjere koji se nalaze u tablici važećih odobrenih tipova jednomlaznih vodomjera (Elster S150, Diehl Aquarius B1 i B Meters GSD8), a koji ne zadovoljavaju tehničkim karakteristikama propisanim Tehničkom specifikacijom pobijane tenderske dokumentacije.

Dokaz. - Katalog za vodomjer Elster S150

- Katalog za vodomjer Diehl Aquarius B1

- Katalog za vodomjer B Meters GSD8

Iz dostavljenih kataloga je razvidno kako se navedeni vodomjeri proizvode samo u dimenzijama DN15 i 20 te nemaju profile DN25-40 kao što je traženo tenderskom dokumentacijom.

Nadalje, vodomjer Diehl Aquarius ne udovoljava niti klasi točnosti koja je propisana tenderskom dokumentacijom budući je tehničkim specifikacijama tražena klasa točnosti R160H R40V, dok je klasa točnosti Deiehl Aquariusa R100H i R40V.

Dodatan dokaz našim navodima je uvid u web stranicu tvrtke HIDRO TERMO CENTAR d.o.o. Sarajevo, tvrtke koja je zastupnik vodomjera proizvođača Baylan, iz koje je razvidno da distribuiraju samo jednomlazne suhe vodomjere u dimenzijama DN15 i 20. Dodatno napominjemo da je klasa točnosti za ta dva profila R160H dok se u vertikalnom položaju niti ne smiju ugraditi što znači da ne zadovoljavaju tehničke karakteristike tražene tenderskom dokumentacijom.

Dokaz: - uvid u web stranicu www.htc.ba

Iz svega navedenog proizlazi osnovanost žalbenih navoda Žalioca da tehničkim specifikacijama propisanim predmetnom tenderskom dokumentacijom ne udovoljava niti jedan važeći odobreni tip jednomlaznih vodomjera te da je tenderskom dokumentacijom onemogućeno sudjelovanje svim zainteresiranom ponuđačima da ravnopravno sudjeluju u predmetnom postupku javne nabavke već to može jedino ekskluzivni distributer vodomjera ITRON to jest ECOINVEST d.o.o. Mostar.
Stoga se poziva Ugovorni organ da, ukoliko smatra da Žalioc nije u pravu kada navodi da samo vodomjeri proizvođača ITRON mogu udovoljiti tehničkoj specifikaciji iz pobijane tenderske dokumentacije, dostavi nedvojbene dokaze da na tržištu postoji više proizvođača / ponudioca koji mogu zadovoljiti tražene tehničke karakteristike. Slijedom svega navedenog, Žalioc predlaže Ugovornom organu da utvrdi da je ova žalba osnovana te da poništi cjelokupan tenderski postupak zbog nezakonitosti većeg dijela tenderske dokumentacije na koju je ukazano ovom žalbom ili da poništi osporene i nezakonite dijelove tenderske dokumentacije i ujedno da naknadi Žaliocu trošak ulaganja ove žalbe, a podredno da u roku od pet dana žalbu proslijedi Uredu za razmatranje žalbe Bosne i Hercegovine kojemu Žalioc predlaže da poništi cjelokupan tenderski postupak zbog nezakonitosti većeg dijela tenderske dokumentacije na koju je ukazano ovom žalbom ilida poništi osporene i nezakonite dijelove tenderske dokumentacije te ujedno naloži Ugovornom organu da naknadi Žaliocu trošak ulaganja ove žalbe.

Ugovorno tijelo u izjašnjenju na žalbu navodi sljedeće: Ugovorno tijelo J.P. „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Široki Brijeg zaprimio je dana 24.11.2022. godine Žalbu protiv tenderske dokumentacije za nabavku roba - Nabava opreme za mjerenje protoka, konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda, broj nabave: 533-3/22, izjavljenu od Žalitelja ..IKOM“ d.o.o. Posušje.
Razmatrajući žalbu Žalitelja, Ugovorno tijelo je utvrdio daje žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštenog lica. Žalba je neosnovana. U nastavku dajemo izjašnjenje.
Žalitelj navodi *„Pregledom Tenderske dokumentacije i tehničkih specifikacija za „Nabavu opreme za mjerenje protoka“ jasno je vidljivo kako je Ugovorni organ suzio nadmetanje, te koncipirao tendersku dokumentaciju isključivo prema jednom proizvođaču vodomjera i jednom gospodarskom subjektu. Na stranici 20. ANEKS 3 (tablica niže) propisane su tehničke specifikacije koje zahtijeva Ugovorni organ. Trenutne tehničke specifikacije od rednog broja 7 do rednog broja 11 može zadovoljiti samo jedan proizvođač vodomjera na svijetu i to tvrtka „ITRON“ tipovi vodomjera „ Itron Flodis “ (od r.br. 7-10) i „ Itron FlostarM“ (r.br. 11), za koju je ekskluzivni zastupnik za područje Bosne i Hercegovine tvrtka ECO IN VEST d.o.o. Mostar.*“
Žalbeni navod je neosnovan.
Tenderska dokumentacija i tehnička specifikacija vodomjera je sastavljena u skladu sa odredbama članova 53. do 55. Zakona o javnim nabavkama i Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda. Osporavane tehničke karakteristike vodomjera ne upućuju na to da postoji favoriziranje samo jednog ponuđača, niti da se ugrožava konkurencija i dalje manipulira zahtjevima i tipskim odobrenjima Instituta za mjeriteljstvo BiH, obzirom na to da se samo Ugovorno tijelo niti u jednom trenutku ne poziva na proizvođača ITRON. Pored toga, ne može se tvrditi da se protežira jedan ponuđač s obzirom na to da su tehničke specifikacije precizirane na

način da iste ispunjava više vodomjera i njihovih proizvođača. U tu svrhu dostavljamo kataloge više proizvođača vodomjera, koji vodomjeri posjeduju zahtijevane tehničke specifikacije:

1. Katalog proizvođača BAYLAN Water meters za tip vodomjera KK-2, KK-15. KK16, KK-17,str.l, i
2. Katalog proizvođača Diehl Metering S.A.S. za tip vodomjera AQUILA DN 15 - DN20, AURIGA DN25 - DN 40, str. 2, i
3. Katalog proizvođača Itron Water Meters za tip vodomjera Flodis DN15 - DN 32 i Flostar M DN40 - DN 150, str.3.

Iz predočenih i dostavljenih kataloga neosporno proizlazi da osporavane tehničke specifikacije zadovoljavaju i drugi proizvođači (pregled izdanih certifikata o odobrenju tipa Instituta za mjeritelj st vo BiH: https://cms-met.azureedtze.net/public/a30e90al-0269-450b-95dc-ed86038b4594.pdf), konkretno da:

- tip vodomjera KK-2, KK-15, KK16. KK-17, tipsko odobrenje u BiH BA Z-14-1107
- tip vodomjera AQUILA DN15 - DN20, AURIGA DN25 - DN 40, tipsko odobrenje u BiH BAZ-14-1058. kao i
- tip vodomjera Flodis DN 15-32 i Flostar M DN 40-150, proizvođača Itron Water Meters, tipsko odobrenje u BiH BA Z-14-1064 i BiH BA Z-14-1068

ispunjavaju tehničke specifikacije propisane tenderskom dokumentacijom, te nisu isključivo karakteristike koje ispunjava samo i isključivo proizvođač ITRON, kao što nisu ni izrađene prema potrebama samo i isključivo ponuđača ECOINVEST d.o.o. Mostar. Ujedno upućuju na mogućnost svih ponuđača da od odabranih proizvođača nabave robu koja im najviše odgovara, čime je Ugovorno tijelo u potpunosti ispoštovalo princip jednakog tretmana i nediskriminacije ponuđača.

Uvidom u tehničku specifikaciju u sastavu tenderske dokumentacije, neosporno se može utvrditi da je Ugovorno tijelo detaljno opisalo i dalo specifikaciju za svaku stavku koju nabavlja. Dakle, Ugovorno tijelo je opisalo tehničke karakteristike jasno i detaljno, čime je ostavio mogućnost većem broju ponuđača da dostave ponude. Dalje, Ugovorno tijelo je kroz očitavanje pružilo opise i karakteristike svog postojećeg sustava kako bi svi potencijalni ponuđači mogli znati koja oprema je kompatibilna sa već implementiranim sustavom Ugovornog tijela, te da se takva oprema mora moći integrirati u postojeći sustav ili ponuditi alternativni sustav koji će istovjetno funkcionirati, u protivnom cjelokupna nabavka nema nikakvog smisla za Ugovorno tijelo.

Naglašavamo, tržište je, kako lokalno, tako i regionalno i međunarodno tržište, slobodno i otvoreno. Svaki sudionik u pravnom prometu ima pravo da slobodno trguje, prodajući i kupujući robu koja mu najviše odgovara. Tako su i vodomjeri koje Žalitelj navodi kao sporne predmet ponude i potražnje na otvorenom tržištu i dostupni su svim pravnim subjektima. Samim tim. i Žalitelj može nabaviti vodomjere tehničkih specifikacija koje osporava. Fizičkim i pravnim subjektima je dozvoljeno da kupuju robu od kojih god žele proizvođača i prodavača, pa tako ne postoji prepreka niti prinuda da jedan ponuđač nabavlja proizvode određenog proizvođača. Dakle, tržište nije i ne smije biti ograničeno, a ponuđači nisu spriječeni ni primorani nabaviti robu od jednog proizvođača, čemu doprinose tehničke specifikacije kako su definirane, na koje odgovor može dati i više od jednog proizvođača i ne samo jedan ponuđač.

U sklopu istog žalbenog navoda, Žalitelj se ujedno poziva i na RJEŠENJE Ureda za žalbe broj JN2-03-07-1-610-8/19, iz, ovog Ugovornom tijelu, nepoznatog razloga, obzirom da žalba na tendersku dokumentaciju nije usvojena zbog pogodovanja distributeru ITRON proizvoda ECOINVESTU d.o.o. Mostar, već jer je u tom postupku javne nabavke Ugovorno tijelo napravilo niz proceduralnih grešaka u procesu Obavještenja o nabavci i odgovora na Žalbu.
Sa druge strane, skrećemo pažnju na recentno Rješenje Ureda za razmatranje žalbi broj JN2- 02-07-1-1872-6/22 od dana 14.09.2022. godine (koje dostavljamo u prilogu), kojim Rješenjem je Ured za razmatranje žalbi našao neosnovanim žalbeni navod Žalitelja da Ugovorno tijelo navodno pogoduje samo jednom ponuđaču koji zastupa proizvođača ITRON. Ured za razmatranje žalbi je odlučio da je ovakav žalbeni navod u istovjetnoj nabavci neosnovan, jer je na osnovu dostavljenih dokaza od strane Ugovornog tijela Ured utvrdio da se tehničke karakteristike zahtijevane tenderskom dokumentacijom ne mogu povezati s karakteristikama i parametrima određenog ponuđača/proizvođača. i da pristup postupku drugih ponuđača nije umanjen niti ograničen. U tom smislu, Ured za razmatranje žalbi je odlučio (stranica 7. Rješenja): *„...ugovorni organ je prikazom više jednodimenzionalnih vodomjera od raznih proizvođača koji funkcionišu na traženom principu dokazao da ovakve uslove ispunjava više proizvođača, te isti posjeduju tipsko odobrenje izdato od strane Instituta za metrologiju BiH. S obzirom na navedeno, ovaj organ konstatuje da je ugovorni organ dokazao da postoji više proizvođača tražene robe koji ispunjavaju karakteristike predmetne robe...“* Isti zaključak se može donijeti i na osnovu kataloga koje prilažemo uz ovo Izjašnjenje.
Da je Žalitelj usporedio sve potencijalne vodomjere proizvođača koji dakako zadovoljavaju uvjete tražene tehničkom specifikacijom, uvidio bi da je postojao dovoljan broj potencijalnih ponuđača. Imajući u vidu sve navedeno, neosporno je da je tehnička specifikacija nabavke detaljno razrađena, u skladu sa potrebama Ugovornog tijela, da je Ugovorni tijelo opisalo i na transparentan način pružio informacije o svom postojećem sustavu, čime se omogućava većem broju ponuđača sudjelovanje u nabavci.

Sukladno članku 94. stavak (3) ZJN žalitelj u odgovou na izjašnjenje ugovornog tijela ističe sljedeće: Žalioc je zaprimio Izjašnjenje Ugovornog organa broj 583/22 od 29.11.2022. koju je Ugovorni organ dostavio Naslovu u povodu žalbe Žalioca na tendersku dokumentaciju u postupku nabave - konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda, predmet nabave „Nabava opreme za mjerenje protoka“, broj 533-3/22. Postupajući po uputi Naslova kako se svaka stranka ima pravo izjasniti o zahtjevima i navodima druge strane i predložiti dokaze, Žalioc se ovim putem u ostavljenom roku očituje na navode iz Izjašnjenja Ugovornog organa kako slijedi.
Neosnovni su navodi Ugovornog organa da (trenutačne) tehničke specifikacije jednomlaznih vodomjera nisu prilagođene isključivo vodomjerima Flodis i Flostar proizvođača Itron.
Naime, u konkretnoj situaciji sporna je tehnička karakteristika klase točnosti R160 u horizontalnom položaju i R80 u vertikalnom položaju za sve profile vodomjera.
Kao dokaz svojim tvrdnjama o tome da više proizvođača ispunjavaju tehničke specifikacije Ugovorni organ dostavlja kataloge vodomjera proizvođača Baylan, Diehl i Itron.

Prije svega se napominje da su dostavljeni katalozi na engleskom jeziku što je protivno članku 96. Zakona o javnoj nabavi kojim je propisano da se postupak pravne zaštite vodi na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i uz upotrebu latiničnog ili ćiriličnog pisma. Budući da engleski jezik nije u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, a Ugovorni organ nije dostavio službeni prijevod na jedan od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, katalozi koje je dostavio Ugovorni organ ne smiju biti prihvaćeni kao bilo kakav dokaz u ovom postupku. No opreza radi, Žalioc će se očitovati na dostavljene kataloge i na navode Ugovornog organa.

Navod Naručitelja da vodomjeri više proizvođača ispunjavanju tehničke karakteristike je neistinit budući da je upravo iz dostavljenih kataloga razvidno kako Baylan i Diehlne zadovoljavaju tražene tehničke karakteristike za sve profile vodomjera a što ih automatski eliminira iz tržišnog natjecanja.

Baylan

Tip KK-15 proizvođača Baylan (profil DN25, 1", vezan za stavku 9 Troškovnika) ima brojčanik koji se može zakrenuti za 359 stupnjeva, a osporenom Tenderskom dokumentacijom je traženo 360.

Također, tip vodomjera KK-15 se može ugraditi samo u horizontalnom položaju, ugradnja u vertikalnom nije dozvoljena, a samim time niti nema klasu točnosti u vertikalnom položaju.

Gore navedeno se odnosi i na tipove vodomjera KK-16 (profil DN32; 5/4", stavka 10 Troškovnika) i na KK-17 (profil DN40; 6/4", stavka 11 Troškovnika).

Sukladno gore navedenom, vodomjeri proizvođača Baylan ne zadovoljavaju tražene tehničke karakteristike, a sve je razvidno upravo iz kataloga kojeg Naručitelj dostavlja u odgovoru.

Diehl Metering

Aquila

Vodomjer tipa Aquila (profili DN15 i 20 stavke 7 i 8 Troškovnika), se može ugraditi samo u horizontalnom položaju, vertikalna ugradnja nije dopuštena, a samim time i nema klasu točnosti u istom. To je razvidno iz prve stranice kataloga - *AQUILA has MID approval in the horizontal position*što znači da ima tipno odobrenje samo za horizontalnu ugradnju i strogo je zabranjeno ugraditi ga drugačije.

Dalje, iz kataloga je razvidno kako je duljina vodomjera Aquila DN15 - 170mm dok je Tenderskom dokumentacijom propisana i tražena tehnička karakteristika duljina 165mm.

DOKAZ: uvid u katalog; druga stranica kataloga - Lenght L (mm) 170mm

Nadalje iz dostavljenog kataloga također nije vidljivo da vodomjer tipa Aquila ima brojčanik koji se može zakrenuti za 360 stupnjeva.

Slijedom svega navedenog vodomjer proizvođača Diehl tip Aquila ne zadovoljava tehničkim karakteristikama propisanim Tenderskom dokumentacijom.

Auriga

Iz dostavljenog kataloga Diehl Auriga, za dimenzije DN25-40, stavke Troškovnika 9-11, nije razvidno da isti ima brojčanik koji se može zakrenuti za 360 stupnjeva, štoviše nije razvidno da se uopće može zakrenuti.

Stoga niti vodomjer proizvođača Diehl tip Auriga ne zadovoljava tehničkim karakteristikama propisanim Tenderskom dokumentacijom.

Itron

Naručitelj dostavlja kataloge Itron Flodis i Flostar iz kojih je upravo razvidno da isti zadovoljavaju sve tražene tehničke karakteristike.

U žalbi je Žalioc ukazao i upućivao kako upravo ova dva proizvoda (Itron Flodis i Flostar) jednini udovoljavaju traženim tehničkim specifikacijama propisanim u Tenderskoj dokumentaciji te je dostavio kataloge za te proizvode.

S obzirom da Naručitelj dostavljanjem kataloga Baylan i Diehl nije dokazao da postoji više proizvođača koji mogu zadovoljiti tražene tehničke karakteristike, jasno je da ih može zadovoljiti isključivo proizvođač Itron sa proizvodima Flodis i Flostar.

Dakle, Ugovorni organ ničim nije dokazao da tehničkoj dokumentaciji koja je propisana osporenom Tenderskom dokumentacijom mogu udovoljiti bilo koji vodomjeri osim vodomjera Flodis i Flostar, a čijih je proizvođač Itron.

Slijedom navedenog jasno je da je Ugovorni organ diskriminatornom odredbama o tehničkim specifikacijama traženih vodomjera, onemogućio Žalioca kao i sve ostale sudionike na tržištu izuzev društva ECOINVEST d.o.o. Mostar, u sudjelovanju u predmetnom postupku javne nabavke i to iz razloga što iz spornih odredbi proizlazi za da samo vodomjeri jednog proizvođača na svijetu - proizvođača „ITRON" i to tipovi vodomjera „Itorn Flodis" i „Itom Flostar M" mogu udovoljiti uvjetima iz tehničke specifikacije.

Navedenim je Ugovorni organ postupio suprotno odredbi čl. 3. st. 1. ZJN kojom je propisana obveza ugovornog organa da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema ponuđačima ponaša jednako i nediskiminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhe.

Nadalje, a kao što je to Žalioc istaknuo i detaljno objasnio u svojoj žalbi, Ugovorni organ je povrijedio i odredbe čl. 53. st. 1. ZJN i 54. st. 1. ZJN.

Slijedom svega navedenog, Žalioc predlaže Naslovu poništi cjelokupan tenderski postupak zbog nezakonitosti većeg dijela tenderske dokumentacije na koju je ukazano ovom žalbom ili da poništi osporene i nezakonite dijelove tenderske dokumentacije te ujedno naloži Ugovornom organu da naknadi Žaliocu trošak ulaganja ove žalbe.

Ovo tijelo prije nego što se upustilo u meritorno odlučivanje je u skladu s člankom 109. Zakona o javnim nabavama, utvrdilo da je žalba pravovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe.

Pored navedenog ovo tijelo je prije razmatranja žalbe utvrđivalo ispunjenost uvjeta u smislu odredbe članka 105. i članka 108. stavak (3) Zakona o javnim nabavama, te utvrdilo da su ispunjeni uvjeti za postupanje po istoj na način kako definiraju odredbe navedenih članaka Zakona.

Žalba je utemeljena

Postupajući po žalbi u žalbenom postupku pred ovim tijelom, izvedeni su dokazi na temelju pregleda dostavljenog materijala, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode, izjašnjenje ugovornog tijela i propisani zakonski postupak.

Pobijajući zakonitost tenderske dokumentacije predmetnog postupka nabave, žalitelj ističe da je iz tehničkih specifikacija jasno vidljivo da je ugovorno tijelo suzilo nadmetanje, na način da je TD koncipiralo prema isključivo prema jednom proizvođaču vodomjera i to tvrtki "ITRON" za tip vodomjera "Itron Flodis" (što je vidljivo iz opisa stavki red.br. 7-10) i "Itron FlostarM" (stvaka red.br.11), odnosno prema jednom gospodarskom subjektu, tvrtki ECOINVEST d.o.o. Mostar koja je ekskluzivni zastupnik za područje BiH navedenog proizvođača. Dakle, tehničke specifikacije propisane Aneksom 3. predmetne TD može zadovoljiti samo jedan proizvođač vodomjera, i to ITRON. U prilog svojim tvrdnjama žalitelj upućuje na (dostavljene) kataloge vodomjera proizvođača ITRON: Itron Flodis i Itron FlostarM. Slijedom navedenog žalitelj zaključuje da je iz spomenutih razloga tehnička speifikacija predmetne TD nezakonita jer je izrađena suprotno općim načelima članka 3. ZJN-a s obzirom da ostalim potencijalnim ponuditeljima ne omogućava aktivno sudjelovanje u predmetnom postupku nabave, te je ista suprotna načelu nediskriminacije i jednakog tretmana svih ponuditelja, jer favorizira isključivo jednog ponuditelja.

Ugovorno tijelo cijeneći žalbu neutemeljenom ističe da je TD i tehnička specifikacija vodomjera sastavljena sukladno odredbama članaka 53. do 55. ZJN-a jer osporavane tehničke karakteristike vodomjera ne upućuju na to da postoji favoriziranje samo jednog ponuditelja, te da su tehničke specifikacije precizirane na način da iste ispunjava više proizvođača vodomjera. U tu svrhu, ugovorno tijelo upućuje na (dostavljene) kataloge više proizvođača vodomjera, koji zadovoljavaju postavljene tehničke specifikacije TD: BAYLAN Water meters za tip vodomjera KK-2, KK-15. KK16, KK-17, str.l; Diehl Metering S.A.S. za tip vodomjera AQUILA DN 15 - DN20, AURIGA DN25 - DN 40, str.2; Itron Water Meters za tip vodomjera Flodis DN15 - DN 32 i Flostar M DN40 - DN 150, str.3.
U kontekstu razmatrane žalbe ovo tijelo napominje da članak 102. ZJN-a (Dokazivanje u postupku povodom žalbe) propisuje sljedeće: (1) Stranke u postupku dužne su iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve ili odluke, postupke, radnje ili nečinjenja, te predložiti dokaze kojima se utvrđuju te činjenice; (2) U postupku pravne zaštite ugovorno tijelo dužno je dokazati postojanje činjenica i okolnosti na osnovi kojih je donijelo odluku o pravima, poduzelo radnje ili propuštanje te provelo postupke, koji su predmetom postupka po žalbi; (3) U postupku pravne zaštite žalitelj je dužan dokazati ili barem učiniti vjerojatnim postojanje činjenica i razloga koji se tiču pravnog interesa za podnošenje žalbe, povreda postupka ili povreda primjene materijalnog prava koje su istaknute u žalbi, za koje zna ili bi trebao znati.

Imajući u vidu istaknute navode žalitelja, izjašnjenje ugovornog tijela na žalbu, odgovor žalitelja na izjašnjenje ugovornog tijela te sadržaj dijelova tehničke specifikacije predmetne TD na koje upućuje žalitelj, ovo tijelo predmetnu žalbu cijeni utemeljenom iz razloga što je ugovorno tijelo sukladno odredbama članka 102. stavak (2) ZJN-a, propustilo nesporno dokazati svoje tvrdnje da sporna tehnička specifikacija ne favorizira isključivo jednog proizvođača traženih vodomjera (ITRON) na način na koji to žalitelj ističe u žalbi, a time i posredno određenog ponuditelja.
Naime, žalitelj u svojoj žalbi ističe da niz stavki (7-11) tehničke specifikacije TD po svojim opisima upućuju na karakteristike točno određenog proizvođača vodomjera ITRON (Itron Flodis i Itron FlostarM) te da na navedeni način ugovorno tijelo krši opća načela zajamčena člankom 3.1. ZJN-a. Dok se ugovorno tijelo u izjašnjenju na žalbu poziva na kataloge (više) proizvođača vodomjera (BAYLAN, DIEHL METERING) ali propuštajući u konkretnoj situaciji, dokzati, da opise parametara TD traženih vodomjera na koje upućuje žalitelj u žalbi, u potpunosti, pored vodomjera proizvođača ITRON, nesporno ispunjavaju i vodomjeri nekog drugog proizvođača istih (ili više njih). S tim u vezi ovo tijelo zaključuje da je ugovorno tijelo u odnosu na svaku stavku specifikacije TD na koju upućuje žalitelj, bilo dužno dokazati da iste nesporno zadovoljava više proizvođača vodomjera u njihovoj ukupnosti, a što je, kao što je prethodno navedeno, ugovorno tijelo propustilo učiniti, s obzirom da se isključivo uopćeno pozvalo na kataloge proizvođača vodomjera. Imajući u vidu naprijed navedene razloge, ovo tijelo usvaja predmetnu žalbu žalitelja u cijelosti kao utemeljenu.

Na temelju činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, sukladno članku 104. i članku 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama, ovo tijelo riješilo je žalbu kao u dispozitivu ovog rješenja.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 500,00 KM, izvršit će se na temelju posebnog rješenja ovog tijela u skladu sa člankom 108. stavak (7) ZJN i člankom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih člankom 108. ZJN.

Pouka o pravnom lijeku:
Ovo Rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu BiH u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
mr.sci. Amar Hadžiomerović

Dostaviti:
- IKOM d.o.o. Posušje
- JP Vodovod i kanalizacija d.o.o., Široki Brijeg
- evidencija
- a/a